

Звичайно, не всі перераховані фільми можна віднести до творів мистецтва у високому розумінні цього слова, але такий матеріал дає можливість розвивати необхідні навички та вміння, розширює лексичний запас і уявлення про українську культуру.

Отже, необхідно відзначити, що використання фільмів на заняттях з іноземної мови розкриває широкі можливості для активної роботи в процесі формування мовних навичок та умінь студентів і робить процес оволодіння іноземною мовою привабливим для студентів на всіх етапах навчання. Ефективність використання художніх та мультиплікаційних фільмів при навчанні мови залежить не тільки від точного визначення його місця в системі навчання, але й від того, наскільки раціонально організована структура заняття, як погоджені навчальні можливості фільму з завданнями навчання.

Література:

1. В. Г. Костомаров. Наш язык в действии // Знание. Понимание. Умение. 2008. №1
2. Палінська О. Урок української: принципи оптимізації роботи на занятті з української мови як іноземної / О. Палінська // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – 2009. – Вип.4. – С. 51 – 58.
3. Скакунова Т.А. Использование видеоматериалов на занятиях по иностранному языку// Русский язык за рубежом. 2011. № 3

Використання рольових та ділових ігор у процесі мовної підготовки іноземних слухачів на підготовчих відділеннях

Чернищук Л.І.

Національний технічний університет України «КПІ ім. Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

e-mail: kafedralnij@gmail.com

Сучасний розвитку міжнародних відносин нашої держави відкриває нові можливості для системи освіти України. Дедалі більше ВНЗ України націлені на розвиток співпраці з іншими країнами у цій царині. Відтак, Україна, долучившись до освітнього європейського простору, прагне зайняти чільне місце на ринку освітніх послуг. Вищі навчальні заклади України працюють над збільшенням контингенту з числа іноземних студентів. Водночас, постає

питання розробки та удосконалення методики викладання дисциплін на підготовчих відділеннях загалом й мовленнєвої підготовки слухачів зокрема.

Особливо важливим, на наш погляд, є обрання правильної стратегії вивчення української/російської мови як іноземної. Цю стратегію вбачаємо у впровадженні комунікативного підходу, мета якого полягає у формуванні комунікативної компетенції іноземних слухачів.

Вивчення української мови іноземними слухачами має практичний характер, який «полягає у формуванні мовленнєвих умінь та навичок, розуміння думок інших під час аудіювання, читання, вираження власних думок в усній та письмовій формі» [2:11].

Комунікативність передбачає ситуативність навчання. Відтак, комунікативний підхід в центр уваги ставить такі проблеми, як ситуативно-обумовлене навчання усним видам мовленнєвої діяльності, розробку комунікативно-орієнтованих вправ, широке використання рольових і ділових ігор [5].

Як відзначають більшість дослідників, вивчення мови повинно захоплювати не тільки розум, але й емоції. Емоційним стимулюванням слугують незвичайні цікаві ситуації, пізнавальні суперечки, навчальні дискусії, рольові, лінгвістичні та інші ігри ... «При проведенні ігор присутній елемент емоційності, ... дуже потрібний учням ... при посиленій роботі над мовою» [3]. Гра на заняттях з української (російської) як іноземної необхідна ще й тому, що вона максимально наближає навчальну комунікацію до реального спілкування. Відтак, ділові та рольові ігри є ефективним способом активізації та інтенсифікації навчальної діяльності слухачів.

Дидакти виокремлюють в методиці викладання мов лінгвістичні та комунікативні види гри. У лінгвістичних акцент ставиться на точності, наприклад, потрібно назвати правильну форму слова, антонім і т. ін. У центрі уваги комунікативних ігор – успішний обмін інформацією. Звичайно, межа між цими двома типами ігор досить умовна, і для того, щоб успішно виконати комунікативне завдання, потрібне використання адекватної лексики і

граматики. Тому при підготовці комунікативних ігор важливо заздалегідь визначити, який мовний матеріал потрібно, і переконатися в тому, що учні володіють ним.

Популярність ігрових завдань при навчанні мови зовсім виправдана. Слушно, вказуючи на важливість ігор у процесі навчання, зазначає К. Баханов, що студент/слухач «залучається до діяльності, накопичує пізнавальний досвід під час вирішення ігрових завдань» [1:9]. Рольові ігри спрямовані на приведення у дію механізмів мотивації. О. Леонт'єв відзначає, що рольова гра є «особливим типом діяльності, в якому мотив полягає в самому процесі, у змісті самої дії» [4:53].

Науковці виокремлюють низку ключових функцій ігор. Зокрема:

1. Ігри допомагають підвищити інтерес учнів до тих аспектів, які можуть здаватися їм нудними, і таким чином зробити процес навчання більш плідним. Закріплення старих і набуття нових мовних навичок й умінь в ігровій формі відбувається більш активно.

2. У грі створюється невимушена, наближена до реального спілкування обстановка, в якій найбільш повно реалізується комунікативний потенціал слухачів, і таким чином знімається мовний бар'єр.

3. Багато ігор є колективною формою роботи. У таких іграх значно збільшується обсяг мовленнєвої діяльності слухачів. Крім того, робота в парах або хорові відповіді допомагають подолати страх допущення помилок.

4. В ході гри роль викладача - це здебільшого роль спостерігача.

Отже, рольові та ділові ігри використовуються в навчальному процесі, забезпечуючи активізацію комунікативної діяльності іноземних слухачів на заняттях з української (російської) як іноземної. Викладачі визнають їх важливе значення для розвитку практичних навичок спілкування. Рольова гра надає навчальному спілкуванню комунікативної спрямованості, зміцнює мотивацію вивчення мови і значно підвищує якість оволодіння нею.

Література:

1. Баханов.К. Що ж таке технологія навчання? / К. Баханов // Шлях освіти. 1999. №3. – 24 с.
2. Демьяненко М.Я., Лазаренко К.А., Мельник С.В. Основы общей методики обучения иностранным языкам: Теоретический курс / М.Я. Демьяненко, К.А. Лазаренко, С.В. Мельник. - К., 1984. - 256 с.
3. Костомаров В.Г., Митрофанова О.Д. Методическое руководство для преподавателей русского языка иностранцам. 4-е изд., испр. М.: Рус. яз., 1988. -157 с.
4. Леонтьев А.А. Некоторые проблемы обучения русскому языку как иностранному / А.А. Леонтьев. М.: Изд-во МГУ, 1970. – 88 с.:
5. Livingstone С. Role play in Language Learning. Предисловие и приложение Н.И.Гез. м., 1988.

Некоторые аспекты обучения РКИ бакалавров сферы «туризм»

Черновалюк И.В.

Одесский национальный университет имени И.И.Мечникова

г. Одесса, Украина

e-mail: iran62@mail.ru

Профессионально ориентированное направление в методике иноязычного обучения рассматривается как обучение с учетом специфики специальности и будущей профессии. Оно предполагает сочетание овладения профессионально ориентированным иностранным языком с развитием личностных качеств обучающихся, знанием культуры страны обучения и формированием специальных навыков, основанных на профессиональных и лингвистических знаниях [1: 3].

Программа образовательной дисциплины «Русский язык» для иностранных бакалавров сферы «Туризм», обучающихся в ОНУ имени И.И.Мечникова, разработана на основе ведущих лингводидактических принципов(принципы языковой системности и функциональности, ситуативно-тематической организации материала, принципы активности, креативности и др.)с учетом профессиональной направленности. Профессиональная ориентация обучения РКИ реализуется в аспекте специально подобранного и определенным образом структурированного материала в соответствии с тематикой, отвечающей задачам профессиональной подготовки будущих специалистов сферы туризма.

Эффективной в этом плане представляется работа с такими аутентичными текстами, как информативно-познавательные публикации, путеводители и